

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1411/2024
23.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Татјане Вуковић и Слободана Велисављевића, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела изнуда из члана 214. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва Ктз бр.1048/24 од 04.10.2024. године, поднетом против правноснажне пресуде Првог основног суда у Београду 5.СПК.100/24 од 17.05.2024. године, у седници већа одржаној дана 23. октобра 2024. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва Ктз бр.1048/24 од 04.10.2024. године, као основан и утврђује да је правноснажном пресудом Првог основног суда у Београду 5.СПК.100/24 од 17.05.2024. године, у корист окривљеног АА учињена повреда закона из члана 439. тачка 2. ЗКП у вези члана 57. став 2. Кривичног законика.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду 5.СПК.100/24 од 17.05.2024. године, на основу одредаба чланова 315. и 317. став 1. ЗКП, прихваћен је споразум о признању кривичног дела Кт бр.2095/24 – Кти бр.52/24 – СК.бр.101/24 од 17.05.2024. године, закључен између јавног тужиоца Првог основног јавног тужилаштва у Београду и окривљеног АА, у присуству његовог браниоца – адвоката Гордане Бабић, те је окривљени АА оглашен кривим због извршења кривичног дела изнуда из члана 214. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. Кривичног законика, за које дело је применом одредаба чланова 56. и 57. КЗ осуђен на казну затвора у трајању од шест месеци. Истовремено је одређено да ће се ова казна извршити тако што ће је окривљени уз примену електронског надзора издржавати у просторијама у којима станује у ..., у улици ..., број телефона ..., те да окривљени не сме напуштати просторије у којима станује, осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, као и да уколико једном у трајању преко 6 часова или два пута у трајању до шест часова самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне затвора издржи у заводу за извршење казне затвора.

Истом пресудом, на основу члана 63. КЗ, окривљеном је у изречену казну затвора урачунато време за које је био лишен слободе, од 15.05.2024. до 17.05.2024. године.

На основу члана 264. став 4. у вези става 1. ЗКП, окривљени је ослобођен дужности накнаде трошкова кривичног поступка и паушала, и одређено је да ови трошкови падају на терет буџетских средстава органа пред којим су настали.

Ова пресуда постала је правноснажна даном објављивања, 17.05.2024. године, јер су се странке одрекле права на жалбу.

Против наведене правноснажне пресуде, захтев за заштиту законитости поднео је јавни тужилац Врховног јавног тужилаштва под бројем Ктз бр.1048/24 од 04.10.2024. године, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП у вези члана 317. став 1. тачка 4) ЗКП у вези члана 57. став 2. КЗ, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев и утврди повреду закона у корист окривљеног од стране Првог основног суда у Београду у пресуди СПК.100/24.

Врховни суд доставио је примерак захтева за заштиту законитости браниоцу окривљеног АА – адвокату Гордани Бабић, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и у седници већа коју је одржао без обавештавања јавног тужиоца и браниоца окривљеног, налазећи да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), након разматрања списка предмета и правноснажних пресуда против које је захтев за заштиту законитости поднет, те по оцени навода изложених у захтеву, нашао:

Захтев је основан.

Основано јавни тужилац Врховног јавног тужилаштва у поднетом захтеву указује да је побијаном правноснажном пресудом учињена повреда закона из члана 439. тачка 2) ЗКП у вези члана 57. став 2. КЗ.

Наиме, побијаном пресудом окривљени АА је због кривичног дела изнуда из члана 214. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ осуђен на казну затвора у трајању од шест месеци, у коју казну му је урачунато време за које је био лишен слободе, те одређено да ће се ова казна извршити тако што ће окривљени уз примену електронског надзора издржавати у просторијама у којима станује.

Поступајући на овај начин, Први основни суд у Београду учинио је повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП у вези члана 317. став 1. тачка 4) ЗКП у вези члана 57. став 2. КЗ, обзиром да је окривљеног за кривично дело изнуда из члана 214. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ осудио на казну затвора у трајању од шест месеци.

Наиме, одредбом члана 317. став 1. тачка 4) ЗКП прописано је да ће суд пресудом прихватити споразум о признању кривичног дела и огласити окривљеног кривим ако, поред осталог, утврди да је казна или друга кривична санкција, односно друга мера у погледу које су јавни тужилац и окривљени закључили споразум, предложена у складу са кривичним или другим законом.

За кривично дело изнуде из члана 214. став 2. у вези става 1. КЗ, прописана је казна затвора од две до десет година.

Одредбом члана 56. КЗ, прописани су случајеви у којима је суд, изузетно од општег правила о одмеравању казне у границама прописаним законом за одређено кривично дело, овлашћен да учиниоцу кривичног дела казну ублажи по мери или врсти, те тако учиниоцу кривичног дела може изрећи казну испод границе прописане законом или блажу врсту казне кад закон предвиђа да се казна може ублажити, кад закон предвиђа да се учинилац може ослободити од казне а суд га не ослободи од казне, или када утврди да постоје нарочито олакшавајуће околности и оцени да се и са ублаженом казном може постићи сврха кажњавања.

Одредбом члана 57. став 1. КЗ прописане су границе за ублажавање казне када за то постоје услови из члана 56. КЗ. Међутим, одредбом члана 57. став 2. КЗ прописани су изузеци од става 1. члана 57. КЗ и наведено да се за кривично дело из члана 214. став 2. КЗ казна не може ублажити.

Како, дакле, у конкретном случају нису постојали законски услови за ублажавање казне за кривично дело из члана 214. став 2. КЗ, за које је окривљени АА правноснажно оглашен кривим, то је Први основни суд у Београду, осуђујући окривљеног на казну затвора у трајању од шест месеци, супротно одредби члана 57. став 2. КЗ, учинио повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП у корист овог окривљеног.

Из наведених разлога, Врховни суд је усвојио као основан захтев за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва и утврдио да је правноснажном пресудом Првог основног суда у Београду 5 Спк бр.100/24 од 17.05.2024. године, учињена повреда закона из члана 439. тачка 2) ЗКП у вези члана 57. став 2. КЗ, у корист окривљеног АА, не дирајући у правноснажну одлуку против које је захтев за заштиту законитости поднет.

Са савета изложеног, а на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 3. ЗКП, донета је одлука као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић